

Defensie keek op je Tinder-profiel of je stevig gebouwd was

Jaus Müller MA*

Stukje bij beetje gaat het land van het slot af. Het kabinet besloot 6 mei de intelligente lock-down als gevolg van het Covid-19-virus stapje voor stapje te versoepelen. Noem me een zwartkijker, maar bij mij overheerste toch het pessimisme: zonder vaccin houdt dat virus ons in een semipermanente wurggreep. Tot de komst van een medicijn of vaccin zullen grotere bijeenkomsten ondenkbaar zijn. De anderhalvemetersamenleving blijft komend jaar de norm. Bovendien voelt het versoepelen van de maatregelen toch als een onderbouwde gok.

Het coronavirus zal ook Defensie hard raken in 2020, alleen hoe is nog de vraag. Hierbij alvast een gedachtenexperiment. Ik begin bij het begin: de werving en selectie voor een nieuwe collega. Stel, je bent een jaar of achttien en je loopt over straat met een vaag idee je aan te melden voor een baan bij Defensie. Vroeger ging je misschien naar een banenbeurs. Maar helaas, beurzen mogen niet meer. In het nieuwe normaal zal een defensie-recruiter je misschien aanspreken in de aanzwellende wachtrijen voor de supermarkten. Foldertjes mogen niet meer worden uitgedeeld. In plaats daarvan tovert de werver een groot bord met witte en zwarte blokjes. De werver zwaait net zo lang met de QR-code totdat

jouw telefoon de code scant en de website 'werkenbijdefensietijdscorona.nl' opent. Lang de tijd heeft de werver niet om jou te enthousiasmeren. De supermarktmedewerker heeft net een mandje ontsmet en duwt het in je handen. Doorlopen, de rij wacht.

Na aanmelding volgt de keuring op het Marineterrein in Amsterdam. Een paar dagen eerder heeft een defensiepsycholoog al een Skype-gesprek met je gevoerd. Hoewel de verbinding haperde, je niet goed verstaanbaar was en de psycholoog cruciale gebeurtenissen uit je leven niet heeft meegekregen, ben je desondanks psychisch stabiel verklaard. Dan de volgende ronde in de keuring: de conditieproef. Sporten bleef gedurende heel 2020 aan restricties gebonden. Maar ook daar kwam een oplossing voor. Het door Defensie afgekondigde verbod op de veelgebruikte sportapp Strava is in de loop van 2020 formeel opgeheven, zodat een sportinstructeur jouw hardlooptijden op afstand kon uitlezen.

Voor de krachttest bleek helaas geen passende oplossing in het nieuwe normaal. Deze was uit het programma geschrapt omdat werkzaamheden in het kracht-honk onder het regime van sportscholen werden geschaard, en die bleven op last van het kabinet het hele jaar op slot. Voor een betrouwbare inschatting van je fysieke bouw ging Defensie op zoek naar

* In deze rubriek vindt u afwisselend columns van drs. Frans Matser en Jaus Müller MA.

strandfoto's op je Tinder-profiel om te zien of je een beetje stevig gebouwd was. Jouw collega-aspirant-militairen met een op het oog gammel gestel werd vriendelijk verzocht ergens anders te solliciteren. Zij konden aansluiten bij de groeiende rij voor het werklozenloket van het UWV.

Jij had mazzel. Na de keuring volgde de vooropkomst en de Algemene Militaire Opleiding. Ook daar was alles anders. Vooral de hindernisbaan was een tijdrovende klus. Na elke deelnemer moesten zogeheten hygiënepreventie-medewerkers – bij de krijgsmacht bekend als HPG'ers – met handgel en ontsmettingspray het parcours over om alles acuut te reinigen. Zo had ook een opvolgende cursist recht op een schone stormbaan. Bijkomend voordeel: zelden kende de krijgsmacht zulke fitte HPG'ers.

Voordat het weekend aanbrak volgde nog een eindappel. Het kostte stratenmakers enkele weken om alle appelplaatsen fors te vergroten, maar na een tijdje kon iedereen op ernstig verruimde tussenafstand van anderhalve meter het eindappel fysiek bijwonen. Het was al een flinke verbetering ten opzichte van het voorjaar. Zevenhonderd man op afstand een bataljonsappel laten afleggen via Microsoft Teams leidde tot tal van doorgebrande computerservers.

Anders dan kantoorwerkers, was thuiswerken voor militairen zeer moeizaam, en vaak gewoon onmogelijk. Vooral het onderdeel wapenhandelingen in jouw opleiding leverde grote knelpunten op. Het goedbedoelde experiment Glock-handvuurwapen-schieten vanachter de keukentafel stierf een vroegtijdige dood (evenals een handvol huisgenoten).

Jouw opleiding was hoe dan ook onvergelijkbaar met voorgaande jaargangen. Het opleidingskader zag zich genoodzaakt tal van tradities te schrappen. Het jaarlied op de militaire academies verdween toen aangetoond was dat zingen het virus sneller deed verspreiden. Nader onderzoek van het Outbreak Management Team in de herfst van 2020 wees uit dat als gevolg van stemverheffingen en het raspen van de keel het virus razendsnel om zich heen greep. De sergeanten tijdens jouw opleiding mochten

Het goedbedoelde experiment Glock-handvuurwapen-schieten vanachter de keukentafel stierf een vroegtijdige dood

daarna alleen nog maar zachtjes fluisteren. Waar ze voorheen schreeuwden dat je er niets van bakte, vroegen ze je nu op gedempte toon de voorligsteunhouding aan te nemen na de zoveelste domme fout tijdens je bivak.

Tijdens zo'n bivak viel je misschien de eer te beurt om onderdeel uit te maken van een werkbezoek van iemand van de defensietop. De minister van Defensie stond er op dat deze werkbezoeken ondanks alles doorgang vonden, zeker bij de initiële opleidingen. Ze wilde graag de kadetten en adelborsten een hart onder de riem steken in deze moeilijke tijden. Maar gaandeweg de crisis bleek het organiseren van een werkbezoek moeilijker dan in de eerste maanden van de crisis was ingeschat. Aanvullend virologisch onderzoek, in allerijl uitgevoerd na de enorme tweede viruspiek eind van de zomer, wees uit dat meer dan één persoon in een auto de verspreiding van het coronavirus aanzienlijk versnelde. Maar anderhalve meter afstand houden in defensiedienstvoertuigen bleek ondoenlijk. Chauffeurs werden hierop de laan uitgestuurd. De minister kroop noodgedwongen zelf weer achter het stuurwiel, na een korte opfriscursus bij het CBR. Haar adjudant reed er in zijn eigen auto achteraan.

Laat dat vaccin maar komen. ■